

REGÉLŐ.

PESTEN csötörtökön martius 13^{kán} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

L o r d H o w t h. *(Folytatás.)*

Azonban a' szegény kis teremtmény, minekelőtte páráját kiadná, egyet kiáltott, 's a' lordra tekintett. Megrázkódott Howth a' vonagló lénynek kiáltásán. Sejditő nyugtalansággal ugrott tehát hozzá, 's midőn látna, hogy valóban a' vérében ferdő tulajdon patkánya volna, örülthez illő dühösséggel iramlott az ifjú emberre, ki őt ezen esztelenségre készítette, 's kit ő kétség kívül azon nyomban feláldozott volna boszúja vak kívánságának, ha csak más emberek közbe nem vetik magokat, 's a' lordot sokkal nehezebb bűnsúlytól meg nem mentik, mint sem az volt, melyet most fájlalt.

Fájdalmának dühe valóban annyira hasonlított haragjához, hogy a' körülállók kárhoztatását is részvétel és sajnálkozás követte. Maga a' fiatal ember is, ki arra okot adott, annyira megilletődött e' jelenet látásán, hogy nem késett érzését megvallani, 's a' lordot megkövetni. Bocsánatot csak mintegy erőltetve nyerhetett, 's olly feltétel alatt, hogy a' helyett, hogy utjokat együtt folytatnák, egymástól azonnal megváljanak.

A' lord jelenlétét kívánó valamelly ügye végett Londonba ment; itt csak addig mulatott, míg annak végére járt, azután Dowerba sietett, onnan átevezett francia országba, 's két esztendő alatt megjárta a' száraz föld legszebb vidékeit.

De Howth nem volt többé a' régi ember; hűséges kis állatkájának haldokló rá pillantása, és haldokló kiáltása minden ébren 's alva töltött óráit nyugtalanítá, és keseríté ama lelki gyönyöröket, mellyeknek izlelésére a' remek olasz és görög földön lett volna leginkább képes. Komoly,

és ön szemre-hányásaitól mérgesített érzelmekkel vándorlott a' Coliseumnak óriási árnyékai alatt, 's ugyan azok kísérték őt Marathon néma téreire.

Szüntelen vádolta magát nem ama szándéktalan gyilkosság miatt (mint a' patkány semmivé tételét szorosan nevezte), hanem ama megszokott szenvedélye iránt kárhóztos bókolása miatt, melly őt szintugy elcsábithatta volna valamely emberi lény megölésére. 'S valóban, bár ama halált okozó tett egy magán kívül levőnek műve volt is, még se lehetett büntelen, mivel okvetlenül hozzá magával a' büntetést is, mert őt kegyetlen móddal fösztá-meg azon ártatlan kis teremtménytől, melly szeretettel 's olly hűséges vonzódással sietett utána. Ehez járult ama képzeletének keserve, hogy majd mások ezen tettét a' familiáját illető jövendülés miatt szívében táplált félelmének fogják tulajdonítani.

Lord Howth e' két gondolatoktól felváltva kinoztatván lassanként komor, 's roskedvű lett; magánosan utazott, magánosan nézett-meg minden nevezetes tárgyat; került a' mulatságot, 's nem sokára egészen elveszté egészségét.

Két esztendő múlva valóban olly rossz karban érzé magát, hogy neki Irlandba vissza térését, 's a' hazai levegő megpróbálását tanácslanák.

Haza menvén tehát a' lord még egyszer Roskerrybe vette lakását.

De már a' vidám 's gondatlan bajtársak nem voltak hivatalosak Roskerrybe; mivel ennek gazdája felül-mulhatlanul idegenkedett illyes társaság iránt. Hogy is ne lett volna idegenkedő, minekutána szíve hasonló körben sebesített-meg!

Valamint a' lordnak testi egészsége fogyott, úgy veszté elméje is természeti rugósságát. Érzés és phantasia mind inkább előbbre tűntek, 's uralkodtak rajta, úgy hogy méltán lehetett mondani, hogy ő bú és babonás véleménye miatt halt-meg. Minthogy az őt üldöző gyilkosság iránti képzeletének elűzésére elégtelennek vélte minden észbeli tehetéseit, tehát mind inkább helyt adott azon képzelődésének, hogy ön személyén fog a' régi jövendülés beteljesedni; 's mennél inkább hasonlító viszonyzatlan búját annak tárgyához, annál inkább meggyőződött, hogy ebben valami csudálatosnak 's természet elleninek kell rejtekezni.

Ez időtől fogva lord Howth nem küszködék többé betegségé 's melancholiájával, noha most élet-erejét jobban tüntette-ki, mintsem valaha szenvedélye iránti vonzódásával cselekedett. Emberi 's jószág-birtokosi kötelességei nagyobb fontosságúak lettek szemei előtt, 's azoknak teljesítését most sokkal inkább lélekismereti dolgának tartá, mint ama hívágyat, mellynél fogva magát az előtt a' parlamentban és nyilvános gyülekezetekben kitüntetni igyekezett. Most szembetünőbbben foglalatoskodott ama komoly érzelemmel, hogy jövődre számot kell adni, és ama tisztelet-kivánó igazságokkal, mellyeket talán illyes elbeszélésben nem is kellene emliteni.

Már akármin volt a' dolog, az bizonyos, hogy a' lord characterét szenvedései megjavították, mert mindig kevesebb magános mulatságot engede magának, hogysem boldogabb korában haszonkeresetből elég rosszul cselekedett. Keveset irt, 's elegant tanuló órájítól megvont idejét jószágai javítására és hivatalos kötelességei gyakorlására áldozta. Vagyona nem sokára gazdag aratást ígért örököseinek, mert mind a' jószágokon mind a' kibérlett telkeken ezeknek segedelmök 's előmentökre iskolákat, szegények házat, és ispotályokat állított. Ezen intézetek szerzője pedig ha nem meggyógyulva is, de legalább megengesztelve érzé szívét ön kezeiből jótételekkel gyámolított embertársainak látásán.

Lord Howthnak egészsége és lelki állapota változásával egyesült vissza jövele a' jószágokra természet szerint mind a' városiak mind falusiak közt beszéd tárgyává vált. Patkányának különös történetét gyakran, de könnyelműség nélkül regélték; mert majd közönségesen megegyeztek azon hitelben, hogy az ifiú lord mostani állapotját kirekesztőleg ezen nevezetes körülménynek kelletik tulajdonítani: az értelmesebbek pedig hibájának kinos elismerése következtéből, 's könnyen ébreszthető képzelődési tehetségéből származtatták azt. A' babona-hivők egyszerűen meggyőződtek felőle, hogy most a' jövődölés rajta fog beteljesedni.

Az utolsó vélekedésűek egyike volt Mistress Florence O' Grady, a' lordnak hajadon nagynénje. Ez a' dáma alig hallá-meg unoka öcsjének megérkeztét, 's elme állapotját, azonnal Roskerrybe utazott, 's a' nélkül hogy hivatalos lett volna, önként ajálkozék vendégnek, és lakását a' kastély falai közé helyeztette.

Mistress Florence ismeretes jószívű, kevés beszédű, szeszélytelen asszony volt. Illyen személynek akár milly hosszas látogatása sincs terhére a' legbúsongóbb 's legkedvetlenebb embernek is, és azért őt hálaadó szeretettel fogadá az öcsje.

Nem sokára felfedezte az érdeemes asszony helyes érzéseinek valódi használatja segedelmével, hogy, ha a' lordot melancholiájából kimenteni akarná, őt se tanítás, se kérdezősködés, sem ijesztgető észrevételekkel kinozni nem lehetik, hanem csak egyetlen arra vezető eszközt használni, t. i. kiszemlélni, milly multságok volnának leginkább kedvére, 's így azon utra akadni, mellyen örömeit 's kívánságait szaporítani lehetne.

Csak hamar felfedezé tehát, hogy most a' lord csupán hasznos tárgyakban találja minden örömét, 's ennél fogva nem megvethető talentumát minden módon arra fordítá az asszony, hogy a' lordnak dicséretes izlését kielégitse.

Hogy pedig testi egészségét helyre állítsa, a' nénike különféle házi szereket 's italokat főzögetett öszve, 's lord Howth nem átalotta azoknak hálaadatos elfogadását ama fonnyadt kezekből, mellyek olly béketűrő jósággal gondoskodtak vigasztalása felől. Nem hanyatlott tehát most már annyira egészsége, hogysem akkor, midőn szive betegségében minden élelmet megvetett, és senki se volt körülötte, ki őt gyengesége iránt táplált hibás engedékenységenek elismerésére vezette volna.

Vissza tért már most eredeti erejének egy része, 's ha bár lelkének tökéletes elevenségét fel nem találta is, legalább annyira megtanult magán erőt venni, hogy némelly alkalmi mosolygásával fedezhette szomorúságát.

Ősz volt; az october hanyatlott, 's éppen ama napnak harmadik esztendeje közelgetett, mellyen hősünk zabolátlan indulatjának szegény kis áldozatját, melly most legnyájasabb emlékezetének tárgya lett, ölte meg.

A' helyett, hogy e' napot elcsüggesztő magánosságban töltené, valamint előbbeni években tette, lord Howth munkás kegyességgel foglalatoskodék, úgy hogy csak a' mistressel végzett ebéd után engede magának multság gyanánt a' tenger-part hosszában egy magános sétálást.

Nem említi a' rege, vallyon e' közben a' lord, kedvence emlékére, könnyeket hullatott és sohajtozott-e, csak

hogy lassudan egy rendkívül fekete felhő alatt ment - el a' kőszirtes parton. Az bizonyos, hogy szomorú gondolatokba merült, és csak akkor eszmélt-fel, midőn szemeibe egy kis hajó ötlött, melynek minden vitorláji el voltak szaggatva, 's egyenesen a' szirtek felé vergődött. A' közelebbi pillanatban szükségét jelentő ágyú-lövésnek villanását vette észre; durranása nem hallatszott, mert a' szélvész azt a' szerencsétlen legénység kiáltozásával együtt elfojtotta.

(Folytatás következik.)

ORSZÁGISMERTETÉS.

Camaldoli. Ki volt Nápolyban, ki e' nevezetes helyet ne látta volna? — A' bájos 's talán semmitől felül nem mult kilátást Catel ur festette Berlinből. Én itt a' Nápoly melletti Camaldoli-t gondolom; mert még egy klastroma van ezen szerzetnek „Torre del Greco“-nál egy dombon a' Vesuv tövénél. Ennek is gyönyörű kilátása van, de a' melyet természetesen amaz a' hegyesúcsról felülhaladja. Azt lehetne gondolni, hogy ez utóbbinak egy olly magosságról, mely szinte 3,500 lábra emelkedik szebbnek kellene lennie, mint ama nápolyi Camaldoli-é, mely csak 1,000 láb magosságra fekszik. De egészen másképp van; mert előszer amaz sokkal távolabb esik az alatta fekvő tárgyaktól; másodszer keresztül láthatni ugyan a' tenger-öbölt (Golf), de nem úgy az ellen-részen a' száraz vidéket; 's végre mert nem terjed a' Vesuvtól magától azon messze-látás, mely a' Camaldoliknál éppen egyike a' legszebb kilátásnak. A' fen említett derék művész egy festményen ennek csak egyik részét — az öblöt — adhatta; talán egy másikon — mert ismét Nápolyba ment — a' nem kevesebbé szebb száraz vidéket fogja adni. A' kép felséges lenne.

Ha az ember északra tekint, úgy szeme a' tengernek bal partját egész Terracinaig követheti; ellenben kevéssé jobbra a' Gaëta melletti hegygyel 's a' kevéssé közelebb fekvő Mondragone-val egy a' legnagyobb havasokból álló hegláncz képzi magát szabályos félkörben, hol az előszínen (Vordergrund) a' 6,800 lábnyi magos Monte Meta; a' legvégsőbb látkörén pedig az Abruzzok hegyei 's a' 8,000 lábon felül nyuló magos Mayella látszatnak. Ha most hátat fordít az ember a' felséges panoramának, egy másikat szinte

még szebbet pillant-meg, 's ez az öböl valamennyi szigeteivel, és a' messze távolban Ponza Ventatiene-t 's egyéb szigeteket. Posilippo csúcsai 's Puzzuoli és Bajä tengeremlékei az előszínen, ehez legközelebb a' d' Agnano tava, az Astruni örvény, 's egészen hátul Fuor di Grotta, Pianara és Soccava helységek fekszenek. Innen ismét a' száraz felé fordulván a' Vesuvot láthatni Caserta és Rola hegyének, 's ama tetőknek közepén, mellyek Monte s. Angelo-tól kezdve a' sorrento-i földszorosba (Erdzunge) szaladnak, mint valamelly fekete óriást megmérhetlen élettől körülvéve.

Minden együtt van itt, hogy a' legnagyobb nemű benyomást eszközölje.

A' hely, honnét ezen csuda-szépségeket láthatni, egy a' kolostor-kert dombterületének legszélsőbb párkánya, körös körül mélységektől környezve, egy szép magos fáktól beárnyékolt gyepágyról. — Fájdalom, hogy ezen helyről a' szépnem többnyire ki van zárva, minthogy a' kerítésen belül van. A' dámáknak megkell elégedniük vagy a' közellevő telegrafi tornyocskába (de a' mi nem mindig történhetik) vagy egy alább fekvő szőlővel beültetett dombra meenni, honnét, az öbölt szint olly jól látják ugyan, de nem ugy a' hegyi részt, melly a' magoson fekvő dombterület által elfödetik. Mindazáltal a' pápa engedelmével néha előbbkelő asszonyságoknak megengedtetik amoda is a' bemennetel. — A' kolostorban mintegy 20 szerzetes vagyon, mindannyian kivétel nélkül az ország legelőkelőbb familiájiból, többnyire tisztas aggastyánok 70—80 esztendő között. A' portás-szerzetes, ki az idegeneket mindenhoá elvezeti 's meg is vendégli, nápolyi születés, nevéről Fra Benedetto; igen vonzó és nyájas alakú ember; ő már 35 évek óta van itt. — A' kolostor hajdan igen gazdag volt; de birtokának legnagyobb részét elveszté, melly Murat uralkodása alatt annak ministere Ricciardi kezébe esett. Most az idegen látogatók ajándékai nem kis részét teszik jövedelmöknek; ők pedig az alatta fekvő helységnek Antignano-nak szereznek élelmet; minthogy e' helységben az utazók öszvéreket váltanak, 's innét mennek-fel Camaldolira. Az ut, melly különben eléggé fáradságos volt, most megjavíttatott.

J E L E S M O N D A S.

A' d e r é k.

Ritkán talál itt enyhelyet a' derék,
A' virtus utját szörnyetegek lesik,
Pályája küzdés; ám de végre
Talpa alá szegi a' chimérát.

Berzsenyi — közli Szendár.

É l e t - b o l d o g s á g.

Az életnek boldogsága
Körülményüinktől függ,
Ki ezeket jól használja
A' boldogság keblén csügg.
De ki ezekkel nem jól él,
Boldogságot sehol nem lel
Szerencsétlen eltében.

Ináncsi Pap András.

Aphorismák Styriából. Minden nagy tettnek próbaköve: a' történet könyve.

Az ember tegkevesbbé elégítheti ki ön magát. A' mi az ember saját tettei által — csak annyira méltó, és nem többre. A' ki tehát dicsekedni akar, tettei által tegye azt.

Ész a' tudás fészke, szív a' tetté. Az ész fagyos, csak a' szívben van hőség. Hidegen fontolj tehát, 's tüzzel mivelj.

T. P. J. huszár hadnagy.

K Ö L T É S Z E T.

A' szatmári casinó vigalmában febr. 9-én a' reform. ifiak által elénekelt dal.

Két nap fénylik a' magyar égnek	De késsetek ó komor egek
Zafir színű menyezetén,	Zavarni boldogságunkat;
Egyik céljában a' dicsőségnek,	Késsetek ó gyászos fellegek
Más fénypályája kezdetén.	Fedni jóltevő napunkat.
Ferencz a' csendes esthajnalnak	Tartsd-meg Isten két királyunkat,
Biborozza karpitjait,	A' jó atyát hű síjával;
Ferdinand a' kelő nappalnak	Tedd tündöklőbbé országunkat,
Rózsákkal hinti útjait.	Mind két napunk sugarával.
Tartsd-meg Isten mindkét napunkat,	Ha pedig a' bús végzeteknek
Jó atyánkat Ferenczünket;	Be kell telni valahára;
Tartsd-meg kedvesFerdinandunkat	'S Ferenczért özön keserveknek
'S eleszd benne reményünket.	Árja tódul e' hazára:
Majd ha Ferencz végső sugára	Akkor Ferdinand szárassza-fel
Lenyugszik a' láthatáron;	A' siró népek könnyeit;
Ferdinand ülven trontására,	Akkor Ferdinand élessze-fel
Dicső nyomdokain járjon.	Alélt szívünk örömeit.

Caeresny és Sámuel prof. Szatmárban.

K Ü L Ö N F É L E.

Különös kihívás. Egyik dublin-i hírlap szerint bizonyos Írlandi azt hirdeté, hogy vásár alkalmával, minden előleges bejelentés nélkül, a' meat-i grófságnak akarmellyik városából 100 férj-

fit fogna kiválasztani. A' fogadást elfogadó személy hasonlót tehetne akarmellyik angoly városban, 's 100 helyett 200 férjfiút választhatna. Mind a' két sereg 1834-iki augusztusban felfegyverkezve bizonyos helyen meg fog jelenni; azonban csak birkozásra kerülend a' dolog. A' dublini lakos 1,000 font sterlinget tesz-ki, hogy a' 100 Irlandi a' 200 Angolyt földre teriti, azon feltétel mellett, hogy mindegyik, ki már egyszer a' földre terítettett, mint győzetett félre álljon. — Valljon elfogadja-e angoly ország a' sértő kihívást?!

Abu-Izsák herczeg. Afrika története nem egyéb mint egy szüntelen gyilkolások sora. Ama számtalan szörnyek közül, kik Afrikában koronát viseltek, legjobban tünteté-ki magát Abu-Izsák, az Aghlebitiak nemzetségéből. Ő mintán e' nemzetségből nyolcz testvéreit megfojtatta, azon örömet is szerzé magának, hogy ön gyermekei vérént ontsa. Sok fáradsággal sikeresült emberibb anyjának az iszonyú vérszopó elől annak tizenhét leányit, kiket különféle feleségeivel nemzett, a' halál torkából kiragadni. Midőn egykor ezen anya Izsákkal ebédelne, élt az alkalommal, mellyben látá, hogy fija szánakodni látszanék gyermektelenségén, 's felfedezé neki, hogy ő 16 leányát megmentette a' haláltól. A' tigris megindulni látszatott, 's kívánta őket látni. Eljövénék; az ő ártatlanságuk, 's kellemök megindíták a' vad Izsákok, és sokáig nyájaskodék velek. Az anya, ki öröm-könnyeket sirt, eltávozik, hogy az Istennek a' dolog illy szerencsés fordulatáért hálákat adna. De egy óra mulva az eunuchok a' 17 kisasszonyoknak fejüket hozák neki ajándéku!!

Mulattató. 1) Mélázva olvas Károly urfi és össze találkozik a' falubeli iskolamesterrel. „Jó reggelt kedves urfi!, már olly korán foglalatoskodik könyveivel?“ — „A' világot olvasom Sz—y gróftól!“ felele Károly. — „De hiszen ismerem az opust, — mond rátartólag a' falusi tudós — jó geographia.“ Gr. Pál.

2) A' mult hetekben vasárnap alkalmával Szóllósy ur magyart tánczolván, a' karzatról egyik „haljuk!“ kiálta.

Nagy József.

Betűrejtvény.

Egy tagú szócskám sok édes

Órákat megkeserit;

F-fel ha jó, ki ne vesszen;

H-val fejet ékesit.

R-rel egybe gyült sokaság.

T-vel hosszan szép legyen.

V-vel étked benne főződ.

Z-vel bajt ne szerezzen!

Gr. Pál.

Előbbi rejtvény: Körösi (Csoma Sándor).

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.